

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 10C/595/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215208146
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Šulgan
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2016:6215208146.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš, samosudcom JUDr. Jánom Šulganom, v právnej veci navrhovateľa Z. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K..Q..E. XXX/XX, XXX XX I. H.Í., t. č. bytom E. X, XXX XX G., zastúpeného Advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, IČO: 36 731 544 proti oprávnenej P. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K.. Q.. E. XXX/XX, XXX XX I. H., o zrušenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Navrhovateľ je p o v i n ť zaplatiť dlžné výživné za obdobie august 2015 až december 2016 s výnimkou obdobia november 2015 až apríl 2016 k rukám oprávnenej v splátkach po 30,- Eur mesačne splatných s bežným výživným.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podaným návrhom doručeným súdu dňa 01.12.2015sa navrhovateľ domáhal, aby súd zrušil vyživovací povinnosť navrhovateľa voči oprávnenej od 01.08.2015. Svoj návrh odôvodnil tým, že jeho dcéra ukončila stredoškolské štúdium a potvrdenie o prijatí na vysokoškolské štúdium mu nedoručila. Platí dcére stanovené výživné vo výške 140,-Eur mesačne. Je práceneschopný a finančne ho podporuje priateľka.

2. Oprávnená uviedla, že otec vytváral v rodine nezdravé prostredie. Študijný odbor, ktorý chcela študovať neotvorili, preto mu žiadne potvrdenie neposlala. Na externé štúdium nenastúpila z finančných dôvodov. Od 01.09.2016 bola nezamestnaná a evidovaná na úrade práce, do apríla 2016 je na absolventskej praxi s príjmom 128,- Eur mesačne. Otec jej od maturity výživné neplatí. Hľadá si zamestnanie, uchádzala sa o prácu predavačky, zúčastnila sa aj dvoch pracovných pohovorov. Má aj zdravotné problémy, lieči sa u urológa aj u kožného lekára. Trpí sociálnou fóbiou, má problémy s kontaktmi medzi ľuďmi. Navštevovala psychológa a liečila sa aj u psychiatra.

3. Okresný súd dňa 23.03.2016 rozsudkom č. 10C/595/2015-23 rozhodol tak, že návrh zamietol.

4. Proti rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, kde okrem iného uviedol, že nebolo preukázané, že by oprávnená trpela zlým zdravotným stavom. Záver súdu o tom, že oprávnená nie je schopná samostatne sa živiť považujú za nedostatočne odôvodnený a z dôvodu, že oprávnená ukončila strednú školu, nepokračuje ďalej v štúdiu, je uchádzačkou o zamestnanie, absolvovala absolventskú prax s príjmom 128,-Eur aj nesprávny. Skutočnosť, že si oprávnená nevedela nájsť prácu, nie je dôvod, ktorý by spôsoboval objektívnu nemožnosť sám sa živiť. Namietal aj skutočnosť, že súd neskúmal

jeho majetkové pomery a neskúmal, či pokračovanie vyživovacej povinnosti nie je v rozpore s dobrými mravmi. V odvolaní uviedol, že žiada o zrušenie vyživovacej povinnosti od 01.08.2015. Pokiaľ ide o nástup oprávnenej na vysokoškolské štúdium tvrdí, že výživné by malo byť zrušené minimálne za obdobie od podania návrhu do dňa preukázateľného nástupu na vysokú školu.

5. Oprávnená vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že s tvrdeniami uvedenými v odvolaní nesúhlasí, bola prijatá na vysokú školu, nepoberá žiadne dávky. Ukončenie pracovného pomeru zo strany navrhovateľa nepovažuje za dôvod neplatenia výživného, je to len dôkaz zlej pracovnej disciplíny. Navrhovateľ sa má správať tak, aby prácu mal, matka sa snaží prácu mať a nemôže si dovoliť byť nezamestnaná.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutím č. 14Co/331/2016-50 zo dňa 23.08.2016 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu.

7. Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol, že navrhovateľ je zdravotne postihnutý, sám potrebuje zvýšené finančné výdavky a jeho pracovné výkony sú limitované zdravotným stavom. Vyživovacia povinnosť si plní, ale nie je schopný platiť výživné v stanovenej výške. Na financovanie svojich potrieb bol nútený vziať si pôžičku, preto by ju súd mal vziať do úvahy. Doplatenie výživného je možné, len ak sa predá byt na E. ulici, alebo mu exmanželka vyplatí polovičnú časť z hodnoty bytu. Predložil aj rozpis nákladov. Býva s priateľkou, náklady na bývanie majú vo výške 202 Eur (Bytospráva 147,76 Eur, Slovakia Energy 22,-Eur, UPC 29,90 Eur, Rozhlas a televízia 2,34Eur), čiže jeho podiel na nákladoch predstavuje 101,- Eur. Náklady na dopravu predstavujú 12,05 Eur mesačne a mesačný paušál 24,01 Eur. Spláca pôžičku, ktorú si vzal na splatenie svojho dlhu voči priateľke za náklady na bývanie, energie a služby vo výške 71,54 Eur mesačne.

8. Oprávnená doručila súdu prehľad výdavkov, ktoré jej vznikli v súvislosti so štúdiom na vysokej škole - poplatok za študentský preukaz 25,- Eur, poplatok za ubytovanie IX.-XII/2016 216,- Eur, školské potreby 14,- Eur, notebook 366,-Eur, stravné v jedálni - 50,-Eur, cestovné + MHD 25,-Eur, hygienické potreby 40,-Eur, oblečenie a obuv 80,-Eur, lieky 15,-Eur, výmena sklíčok v okuliariach 16,-Eur, kredit do mobilu 18,-Eur. Ku kúpe notebooku uviedla, že ho potrebuje ku štúdiu a kúpila si kvalitný notebook, aby jej vydržal počas celého štúdia v akciovej cene. Pri porovnaní so spolužiakmi si myslí, že v materiálnej oblasti je na nižšej úrovni. Nemá si za čo kúpiť nové veci. K otcovmu dôchodku uviedla, že ten nebol prehodnocovaný. Mal možnosť požiadať o priznanie vyššieho dôchodku, aby už robiť nemusel. Možno bojí, aby mu nevzali aj ten čiastočný dôchodok, ktorý má. Tento dôchodok má len vďaka jej matke, ktorá mu ho pomohla vybaviť. Zdravotné potvrdenia napriek výzve súdu nedoložila preto, lebo jej stav sa upravil, preto nepovažovala za nutné ich predkladať. Výživné za obdobie počas vykonávania absolventskej praxe si neuplatňuje.

9. Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporkyne, a oboznámením sa s písomnými dôkazmi, najmä podaným návrhom, odpoveďou navrhovateľa na výzvu zo dňa 23.12.2015, vyjadrením oprávnenej zo dňa 08.02.2016, oznámením navrhovateľa zo dňa 08.03.2016, potvrdením o dočasnej pracovnej neschopnosti navrhovateľa, lustráciou zo Sociálnej poisťovne, potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 22.03.2016, odvolaním navrhovateľa, vyjadrením k odvolaniu zo dňa 07.06.2016 a 11.08.2016, rozhodnutím o prijatí na štúdium, potvrdením ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 06.06.2016, skončením pracovného pomeru navrhovateľa, prehľadom príjmov a výdavkov oprávnenej zo dňa 11.11.2016, rozhodnutím o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie, potvrdením o štúdiu, príkazmi na úhradu, zmluvou o ubytovaní, dokladovanými výdavkami, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 03.12.2015 o zvýšení invalidného dôchodku, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 22.10.2004 o priznaní dôchodku, osobný list dôchodkového poistenia, posudkom ÚPSVaR zo dňa 06.12.2004, rozpisom nákladov a zostatkov.

10. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav. Navrhovateľ je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 191,50 Eur, momentálne je nezamestnaný. Oprávnená na výživu je študentkou 1. ročníka UMB V Banskej Bystrici. Navrhovateľovi bolo naposledy stanovené výživné vo výške 140,-Eur mesačne.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Súd vykonal dokazovanie v súlade s rozhodnutím Krajského súdu. Považoval za potrebné vysporiadať sa s dvomi podstatnými náležitosťami priznania resp. zníženia výživného. Prvou náležitosťou je skutočnosť, či oprávnená je schopná samostatne sa živiť. Z vykonaného dokazovania považuje súd za preukázané, že u oprávnenej vinou zmeny pomerov možno rozlíšiť viacero období, u ktorých je potrebné samostatne skúmať túto schopnosť. Prvé obdobie je od 01.08.2015 (ako žiadal navrhovateľ v odvolaní), resp. od 01.12.2015, to znamená od podania návrhu do nástupu na vysokú školu s výnimkou obdobia, počas ktorého oprávnená absolvovala prax. Počas tohto obdobia bola oprávnená vedená v evidencii nezamestnaných. Aktívne si hľadala zamestnanie, pričom nepoberala podporu v nezamestnanosti ani žiadne sociálne dávky. Zákon nestanovuje žiadnu vekovú hranicu na poskytovanie výživného a ani jednoznačne nestanovuje, že ukončením strednej školy vyživovacia povinnosť končí. Ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Byť rodičom je predovšetkým zodpovednosť voči deťom, ktorej sa rodič nezbavuje ukončením manželstva. Súd má preukázané, že všetky potreby na ubytovanie a stravovanie hradila matka oprávnenej. Súd má preukázané, že oprávnená nemala v tomto období žiaden príjem, to znamená žiadne prostriedky na obživu. Zamestnanie si hľadala, avšak vzhľadom k vysokej miere nezamestnanosti v mieste bydliska a okolí sa jej prácu získať nepodarilo. Subjektívne podmienky na zrušenie výživného by boli (ukončenie prípravy na povolanie), ale vzhľadom k objektívnej situácii (vysoká nezamestnanosť, aktívne hľadanie si zamestnania a absencia príjmu) súd nedospel k názoru, že oprávnená je schopná samostatne sa živiť. Keďže oprávnená nepredložila žiadne potvrdenia o zhoršenom zdravotnom stave, ako pôvodne uvádzala a v súčasnosti už problémy nemá, súd túto skutočnosť do úvahy nevezal. Za tejto situácie je podľa názoru súdu popri matke oprávnenej, povinný plniť si vyživovaciu povinnosť voči oprávnenej aj otec - navrhovateľ. Pokiaľ navrhovateľ udáva, že výživné je v rozpore s dobrými mravmi, podľa názoru súdu tomu tak nie je a za rozpor s dobrými mravmi považuje skôr konanie navrhovateľa. Druhým sledovaným obdobím je obdobie november 2015 až apríl 2016, kedy oprávnená vykonávala absolventskú prax s príjmom 128,-Eur mesačne.. Oprávnená nežiadala za toto obdobie dlžné výživné priznať. Súd preto návrhu navrhovateľa so súhlasom oprávnenej vyhovel. Pokiaľ ide o posledné sledované obdobie od nástupu na vysokú školu, súd má preukázané, že oprávnená sa dňom 05.09.2016 stala študentkou 1. ročníka Filozofickej fakulty UMB V Banskej Bystrici, obor slovenský jazyk a literatúra. V tomto období sa preukázateľne pripravuje na budúce povolanie a nie je schopná samostatne sa živiť.

17. Ďalšou podstatnou náležitosťou, s ktorou sa súd musel vysporiadať je otázka výšky výživného. Súd vychádzal z potrieb oprávnenej a možnosti, schopnosti a majetkových pomerov navrhovateľa. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že vyživovacia povinnosť bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu č. 2C 38/2010 vo výške 140,-Eur. V tom čase navštevoval, resp. bola prijatá oprávnená na strednú školu. Súd má preukázané, že navrhovateľ je invalidný dôchodca s poklesom schopnosti na 60%, s výškou dôchodku 191,50-Eur mesačne. Na základe lustrácie v Sociálnej poisťovni má súd preukázané, že napriek svojmu postihnutiu je navrhovateľ schopný nájsť si zamestnanie, avšak nedokáže si zamestnanie udržať. Podľa názoru súdu k tomu dochádza vinou navrhovateľa, jeho nedostatočnou pracovnou disciplínou. Odvolávanie sa na zdravotný stav podľa názoru súdu neobstojí, pretože každý zamestnávateľ vedel o jeho zdravotnom stave a napriek tomu ho do zamestnania prijal, avšak navrhovateľ si zamestnanie neudržal a často končil v skúšobnej lehote. Súd nespochybňuje

výdavky navrhovateľa, s výnimkou pôžičky vo výške 3 000,-Eur na úhradu dlhu u priateľky. Podľa názoru súdu navrhovateľ nepreukázal, že ide o nevyhnutný výdavok a navyše výživné má prednosť pred inými výdavkami. Súd ďalej zistil, že navrhovateľ s bývalou manželkou vlastní byt vo Veľkom Krtíši na Hviezdoslavovej ulici. V zásade súhlasí s navrhovaným riešením vysporiadania vlastníctva, ale túto záležitosť musí riešiť so spoluvlastníkom - bývalou manželkou a predpokladaný fiktívny výnos súd započítať na dlžné výživné nemôže. Pre súd je podstatné pri preukazovaní možností, schopností a majetkových pomerov navrhovateľa, že navrhovateľ je spoluvlastníkom bytu a má tak možnosť výživné v stanovenej výške platiť. Výživné vo výške 140,-Eur, ako bolo stanovené, považuje súd v období pokiaľ oprávnená nenavštevuje vysokú školu za primerané. Oprávnená predložila výdavky, ktoré jej vznikli po nástupe na vysokú školu. Počas pojednávania súd ustálil sumu potrebných výdavkov. Z predložených a zdokladovaných výdavkov súd uznal mesačné náklady na ubytovanie 54,-Eur, na dopravu 25,-Eur, stravné v školskej jedálni na obedy a večere 50,-Eur, náklady na lieky 15,-Eur, kredit do mobilu 18,-Eur a náklady na školské pomôcky 14,-Eur. Ustálil cenu hygienických potrieb na 30,-Eur, obuv a oblečenie na 40,-Eur a z poplatku na študentský preukaz a výmenu sklíčok po rozrátaní uznal 4,-Eura na mesiac. Ďalej zistil, že oprávnená predložila len náklady na stravovanie v jedálni a opomenula náklady na ostatné stravovanie. Súd preto na ostatné stravovanie ustálil cenu 50,-Eur. Notebook je investícia na dlhšie obdobie, súd ju preto nerozrátaval, navyše je toho názoru, že si ho oprávnená mohla zakúpiť zo zárobku na absolventskej praxi. Súd tak dospel k názoru, že potrebná suma na pokrytie minimálnych potrieb oprávnenej je 300,-Eur (v zápisnici z pojednávania uvedené 304,-Eur, chyba v počítaní). V uvedenej sume nie je zahrnuté ani minimálne vreckové a chýbajú aj náklady na primerané záľuby. Súd si je vedomý, že v porovnaní so stredoškolským štúdiom je vysokoškolské štúdium v inom meste finančne náročnejšie, preto výživné vo výške 140,-Eur po nástupe na vysokoškolské štúdium je nedostatočné z hľadiska potrieb oprávnenej. Súd však musel prihliadnúť aj na možnosti povinného - navrhovateľa, k čomu prihliadla aj oprávnená a zvýšenie výživného nežiadala. Návrh na výšku výživného v minimálnej možnej miere považuje súd za neprimeraný a rozhodol tak, že ponechal výživné vo výške 140,-Eur mesačne.

18. Pokiaľ ide dlžné výživné za obdobie august 2015 až december 2016, navrhovateľ nepreukázal, že by výživné počas tohto obdobia platil. Súd preto rozhodol tak, že s výnimkou obdobia november 2015 až apríl 2016 je navrhovateľ povinný zaplatiť dlžné výživné k rukám oprávnenej v splátkach po 30,-Eur mesačne splatných s bežným výživným. Nevyhovel tak návrhu oprávnenej, aby navrhovateľ zaplatil dlžné výživné za tri mesiace po nástupe na vysokú školu do 15. Decembra a ostatné zameškané výživné v splátkach z dôvodu, že podľa názoru súdu nie je momentálne v možnostiach navrhovateľa uhradiť sumu 140,-Eur spolu s bežným výživným do stanoveného termínu.

19. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s ustanovením § 52 C.m.p. a § 55 C.m.p., keď rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Banská Bystrica a to písomne v štyroch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť stanovená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená možno podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov)